

Okresní volejbalový svaz
Frýdek-Místek
Komise rozhodčích

METODICKÝ POKYN

k vyplňování a vedení „Zápisu o utkání ve volejbalu“ v okresních přeborech Frýdek-Místek dospělých

1. Všeobecná ustanovení

- 1.1 Zápis o utkání ve volejbalu (dále jen „zápis“) vede kvalifikovaný (poučený) zapisovatel nebo vyškolený rozhodčí v souladu s Oficiálními pravidly volejbalu (dále jen „OPV“), Soutěžním řádem volejbalu (dále jen „SŘV“), Disciplinárním řádem volejbalu (dále jen „DŘV“) a Rozpisem soutěže (dále jen „RS“) - *článek 21, odstavec 3 SŘV*.
- 1.2 V soutěžích se pořizuje trojmo samo-propisovací zjednodušený zápis formátu A4 nebo přes kopíráky (*článek 21, odstavec 1 SŘV*).
- 1.3 Zapisovatel plní svoji funkci vsedě u stolku zapisovatele na opačné straně hřiště než první rozhodčí a čelem k němu (*pravidlo 25.1 OPV, S 1a OPV, S 1b OPV, S 10 OPV*).
- 1.4 Zapisovatel vede zápis v souladu s pravidly a ve spolupráci s prvním rozhodčím (výjimka z *pravidla 25.2 OPV*).
- 1.5 Veškeré údaje (mimo vlastnoručních podpisů) se zapisují **hůlkovým písmem**.

2. Před utkáním:

- 2.1 Zapisovatel **zaznamenává data o utkání a družstvech** včetně příjmení a čísel liber v souladu s platnými předpisy, zajišťuje podpisy kapitánů a trenérů (*pravidla 25.2.1.1, 4.1, 5.1.1, 5.2.2, 19.1.1, 19.1.2 OPV*).
 - data o utkání a družstvech cca 45 minut před stanoveným začátkem utkání,
 - libero (libera) a podpisy kapitánů a trenérů 15 minut před stanoveným začátkem utkání.
- a) v záhlaví zápisu vyplní:
 - „**DRUŽSTVO A:**“ vždy úplný název domácího družstva (hůlkovým písmem),
 - „**DRUŽSTVO B:**“ vždy úplný název hostujícího družstva (hůlkovým písmem),
 - „**DNE:**“ dle RS nebo povolenou změnou vedoucím soutěže úplné datum a čas tj. hodinu začátku (ve tvaru např. 15. 10. 2014 v 18:00),
 - „**HŘIŠTĚ:**“ úplný název hřiště, stadionu, haly, tělocvičny a místo (hůlkovým písmem),
 - „**SOUTĚŽ:**“ odpovídající se označí, zarámováním příp. podtržením kolonky „**OP**“, zbývající kolonky lze proškrtnout
 - „**KATEGORIE:**“ odpovídající se označí, zarámováním příp. podtržením, zbývající kolonky lze proškrtnout
druh soutěže: odpovídající se označí, zarámováním, příp. podtržením „**MISTROVSKÝ**“, zbývající kolonky lze proškrtnout
 - „**KOLO**“ uvede se kolo / číslo utkání (ve tvaru např. 2/8), taktéž nutno nad záhlavím zápisu případně zapsat dle RS např. 2. část, finále, útěcha, play - off, skupina A, skupina o umístění 1. - 3. apod.)
- b) v rubrice „**I. ROZHODČÍ:**“ do příslušného levého okénka (až po příchodu rozhodčího) hůlkovým písmem zapíše příjmení a jméno prvního rozhodčího
- c) v rubrice „**ZAPISOVATEL:**“ do příslušného levého okénka hůlkovým písmem zapíše své příjmení a jméno
- d) v rubrice „**DELEGÁT:**“ do příslušného levého okénka (až po jeho příchodu) hůlkovým písmem zapíše příjmení a jméno delegáta, pokud byl určen

2.2 Družstva startující v utkání

2.2.1 vyplní nejpozději čtyřicet minut před zahájením utkání zápis (*článek 14, písmeno b) SŘV*).

2.2.2 Trenér před utkáním zapíše nebo zkontroluje jména a čísla svých hráčů (*pravidlo 5.2.2 OPV*).

2.2.3 Trenéři nebo pověřeni funkcionáři oznámí zapisovateli sestavy družstev (*článek 25, odstavec 2, písmeno b) SŘV*).

2.2.4 Kapitán oznámí zapisovateli sestavy družstev, pokud tak neučiní trenér (*článek 25, odstavec 3, písmeno d) SŘV*).

2.2.5 V případě neúčasti trenéra v utkání jeho práva přecházejí na kapitána družstva (*článek 25, odstavec 2 SŘV*).

2.2.6 Před zahájením utkání trenéři a kapitáni družstev podepisují zápis a svým podpisem potvrzují správnost údajů v zápisu (*článek 21, odstavec 2 SŘV*).

2.2.7 Trenéři, kapitáni družstev nebo pověřeni funkcionáři

článek 14, písmeno b) SŘV, článek 25, odstavec 2, písmeno b) SŘV
(nejpozději 40 minut před začátkem utkání)

2.2.7.1 Trenér, kapitán nebo pověřeni funkcionáři „**domácího družstva**“ (levá část):

a) v rubrice „**DRUŽSTVO A:**“ :

vepíše hůlkovým písmem alespoň zkrácený název domácího družstva
(např. FRÝDEK-MÍSTEK B nebo FM B)

b) v rubrice „**JMÉNO**“ a „**Dres č.**“ :

- vyplní hůlkovým písmem příjmení, jména a čísla dresů maximálně 12-ti hráčů.

Zbylá místa proškrtne zamezovkou,

- označí kapitána družstva tím, že jeho číslo dresu dá do **kroužku**.

Označení střídavého startu hráče se provede tak, že za jménem se zapíše v uvozovkách „**S**“.

Označení startu hostujícího hráče se provede tak, že za jménem se zapíše v uvozovkách „**H**“,

- zapisovateli nebo prvnímu rozhodčímu je zakázáno v rubrice „**Družstvo**“ provádět jakékoliv změny. Zjistí-li se před začátkem utkání nedostatky, příslušný trenér nebo kapitán družstva je požádán o provedení opravy.

- vedle zkratk „**K-A:**“, „**T-A:**“, „**AT-A:**“ vepíše hůlkovým písmem příjmení a jména těchto funkcionářů,

- příjmení a jméno 2. asistenta trenéra vepíše hůlkovým písmem pod kolonku „**AT-A**“ jako „**AT2**“

- trenéři a kapitáni družstev podepisují zápis o utkání a svým podpisem potvrzují správnost údajů v zápisu (*článek 21, odstavec 2 SŘV*),

- trenér zapíše nebo zkontroluje jména a čísla svých hráčů v zápisu o utkání a potom jej podepíše (*pravidla 5.2.2, 4.1, 19.1.2, 19.1.3, 25.2.1.1 OPV*),

- kapitán družstva podepisuje zápis o utkání a zastupuje družstvo při losování (*pravidla 5.1.1, 7.1, 25.2.1.1 OPV*),

- podpis se provádí tak, že funkcionář (trenér, kapitán) napíše hůlkovým písmem své příjmení a jméno do příslušné rubriky a podepíše se (*článek 21, odstavec 4 SŘV*),

- případné zapsání příjmení a jména asistenta (asistentů) trenéra, maséra nebo lékaře nutno provést hůlkovým písmem trenérem, kapitánem družstva nebo pověřenými funkcionáři do poznámek zápisu o utkání bez jejich podpisů,

- v rubrice „**Libero**“ hůlkovým písmem vyplní příjmení a číslo (čísla) dresu (dresů) libera (liber) (může ho vyplnit až před utkáním, tj. před svým podpisem).

2.2.7.2 Trenér, kapitán nebo pověřeni funkcionáři „**hostujícího družstva**“ (pravá část):

vyplní v rubrikách „**DRUŽSTVO B:**“, „**JMÉNO**“, „**Dres č.**“ tytéž údaje (viz bod 2.2.7.1, písmena a), b) těchto metodických pokynů) tak, aby zapisovatel mohl zápis předat prvnímu rozhodčímu 30 minut před stanoveným začátkem utkání.

2.3 Zapisovatel po provedeném losování (nejméně 15 minut před stanoveným začátkem utkání)

a) v rubrice „**DR:**“ pro 1. až 3. set, respektive 4. set:

- do levé části písmenem „**A**“ nebo „**B**“ nebo zkráceným názvem družstva (např. PALK) hůlkovým písmem označí to družstvo, které zahájí příslušný set z pohledu zapisovatele na „**levé straně hřiště**“,
- do pravé části písmenem „**A**“ nebo „**B**“ nebo zkráceným názvem družstva (např. FRYČ) hůlkovým písmem označí to družstvo, které zahájí příslušný set z pohledu zapisovatele na „**pravé straně hřiště**“.

b) v rubrice „**SET**“ pro 1. až 3. set, respektive 4. set:

- označí **kroužkem** písmeno „**DR:**“ u družstva, které bude podávat jako **první**.

c) nejpozději v tomto okamžiku vepíše v levém okénku rubriky „**I. ROZHODČÍ:**“ hůlkovým písmem příjmení a jméno prvního rozhodčího.

V případě, že delegovaný první rozhodčí se dostavil opožděně, nedostavil se vůbec nebo je určen náhradní rozhodčí, příjmení a jméno prvního rozhodčího se zapíše až po vyčerpání čekací doby.

V případě nedostavení se rozhodčího k utkání je před zahájením utkání v poznámkách zápisu pořízen záznam, který podepíší oba kapitáni a první rozhodčí
(článek 22, odstavec 4 SŘV, *metodický pokyn při nedostavení se rozhodčího k utkání*).

2.4 Zapisovatel po nahlášení libera (liberů) družstev trenéry nebo kapitány obou družstev do zvláštního řádku (pravidlo 25.2.1.1 OPV)

(nejméně 5 minut před stanoveným začátkem utkání) - dle pravidla 19.1.2 OPV před utkáním v rubrice „Libero“ vyplní nebo nechá trenéry či kapitány družstev zapsat:

- hůlkovým písmem příjmení a číslo (čísla) dresu (dresů) hráče (hráčů) libera (liber),
- hráč (hráči) „libero“ musí být zároveň uveden (uvedeni) v sestavě družstva,
- pokud družstvo „libera“ nemá, rubrika „Libero“ se proškrtne vodorovnou čarou (pokud toto neprovede trenér nebo kapitán, první rozhodčí nebo zapisovatel po podpisech kapitána družstva a trenéra družstva rubriku „Libero“ proškrtne).

2.5 V rubrice „**Družstva**“ je rozhodčím zakázáno provádět jakékoliv změny.

Zjistí-li před začátkem utkání nedostatky, požádá trenéra nebo kapitána družstva o provedení opravy (článek 24, odstavec 4 SŘV).

3. V průběhu hry:

3.1 Před začátkem každého setu:

a) zapisovatel zapíše postavení hráčů obou družstev na hřišti dle oznámení trenérů nebo kapitánů základní sestavy obou družstev tak, že k předtištěným číslům postavení (svisle) 1 až 6 pro obě družstva napíše do horního levého okénka číslo dresu hráče (pravidlo 25.2.1.2 OPV) :

- k „**1**“ napíše číslo dresu hráče, který bude podávat nebo je 1 (zadní - pravý),
- k „**2**“ napíše číslo dresu hráče, který je 2 (přední - pravý),
- k „**3**“ napíše číslo dresu hráče, který je 3 (přední - střední),
- k „**4**“ napíše číslo dresu hráče, který je 4 (přední - levý),
- k „**5**“ napíše číslo dresu hráče, který je 5 (zadní - levý),
- k „**6**“ napíše číslo dresu hráče, který je 6 (zadní - střední).

V takovém pořadí (proti směru hodinových ručiček) musí hráči přicházet na podání a zapisovatel má tak přehlednou kontrolu.

Zapisovatel a rozhodčí je povinen kontrolovat, zda čísla hráčů základní sestavy jsou uvedena v zápisu v rubrice „Družstva“.

b) Záznamy postavení základní sestavy se v okresních přeborech nepředkládají (výjimka z pravidel 5.2.3.1, 7.3.2, 7.3.4, 7.3.5, 7.3.5.1, 7.3.5.2, 7.3.5.3, 25.2.1.2 OPV).

c) Záznamy postavení se předkládají ústně trenérem nebo kapitánem družstva, zapisovatel je povinen po kontrolě zapsat záznam do zápisu (první rozhodčí toto vizuálně kontroluje).

d) V případě ústního sdělení trenérem nebo kapitánem družstva základního postavení jako první sdělí postavení družstvo, které má první podání v setu.

e) Zapisovatel zapíše v okamžiku zahájení setu do rubriky „**Zač.:**“ skutečný čas (ve tvaru např. 18:00).

f) Přestávka mezi všemi sety je vždy v trvání 3 minut (pravidlo 18.1 OPV).

3.2 V průběhu každého setu:

a) získané body (pravidlo 25.2.2.1 OPV)

- zapisovatel zaznamenává tím, že okamžitě u příslušného družstva přeškrtně šikmo příslušnou číslici ve svislém sloupci (1 - 40 pro 1. až 4. set, 1 - 25 v rozhodujícím 5. setu), když družstvo získá bod (pravidlo 25.2.2.1 OPV),
- získá-li bod družstvo z důvodu „sankce“ soupeře (červená karta), pak se číslice neškrtná, ale **zakroužkuje**,
- v utkání hraném na dva vítězné sety zapisovatel zaznamenává rozhodující set do 3. setu.

b) střídání hráčů (pravidla 15.5, 15.6, 15.7 OPV)

- zaznamenává zapisovatel zapsáním čísla dresu střídajícího (vstupujícího) hráče do hry do spodního volného okénka pod číslo vystřídání (odstupujícího) hráče ze hry.
Současně do vedlejšího okénka (vedle střídajícího - vstupujícího hráče vpravo) zaznamená stav bodů v okamžiku střídání z pohledu družstva, které střídalo (např. 9:4 v případě, když družstvo vyhrává, 4:9 když družstvo prohrává) - *pravidlo 15.5 OPV*,
- je povinen zkontrolovat, zda číslo dresu vstupujícího hráče je uvedeno v sestavě družstva
- v případě, že se vystřídání hráč vrací na původní místo, zapisovatel запиše stav bodů v okamžiku střídání z pohledu družstva, které střídalo (např. 10:14 v případě, když družstvo prohrává) vpravo vedle čísla dresu tohoto hráče a dá do **kroužku** číslo dresu střídání (odstupujícího) hráče na znamení, že na tomto místě v daném setu je řádné střídání ukončeno a zároveň, že střídání (odstupující) hráč nemůže v daném setu střídát řádným způsobem - *pravidlo 15.5 OPV*,
- při chybě v pořadí postupu hráčů je povinností zapisovatele určit přesný okamžik, kdy došlo k chybě a po rozhodnutí prvního rozhodčího všechny body získané chybným družstvem od tohoto okamžiku jsou zrušeny.
Body získané soupeřem zůstávají zachovány.
Pokud tento okamžik nelze přesně určit, získané body se neruší a jediným trestem je bod a podání pro soupeře (*pravidlo 7.7.2 OPV*),
- „výjimečné střídání“ zaznamená zapisovatel do rubriky „**POZNÁMKY:**“,
- zapisovatel kontroluje počet střídání hráčů (*pravidlo 25.2.2.3 OPV*),
- zapisovatel informuje prvního rozhodčího (výjimka z *pravidla 25.2.2.3 OPV*) o počtu střídání, tj. zvláště o pátém a šestém střídání v setu (*pravidlo 24.2.7 OPV*).

c) oddechové časy (pravidlo 25.2.2.3 OPV)

- zaznamenává zapisovatel do rubrik „**T1**“, „**T2**“ ve spodní části jednotlivých setů, a to tak, že při oddechovém čase družstva se zapíše stav bodů v okamžiku čerpání oddechového času z pohledu družstva, které o něj žádalo (např. 10:5, když družstvo vyhrává, 5:10 v případě, když družstvo prohrává).
Nevybrané oddechové časy se nepřeškrťávají.
- zapisovatel kontroluje počet oddechových časů (*pravidlo 25.2.2.3 OPV*),
- zapisovatel informuje prvního rozhodčího (výjimka z *pravidla 25.2.2.3 OPV*) o jejich počtu, tj. zvláště druhý oddechový čas (*pravidla 24.2.7, 25.2.2.3 OPV*).

d) mírně nevhodné chování zaznamená zapisovatel do zápisu o utkání v rubrice „**SANKCE**“ do kolonky „**N**“ (*pravidlo 21.1 OPV*),

- jedná se o napomenutí žlutou kartou hráči udělenou ve 2. stupni
- nejedná se o sankci a nemá žádné okamžité důsledky
- každému družstvu může být zaznamenáno pouze 1 napomenutí žlutou kartou v utkání
- mírně nevhodné chování užitím napomínání slovem prostřednictvím kapitána ve hře v 1. stupni do rubriky „**SANKCE**“ se do zápisu o utkání nezaznamenává

e) neoprávněné žádosti zaznamená zapisovatel do poznámek zápisu o utkání

- první neoprávněná žádost v utkání musí být zaznamenána bez jakýchkoliv dalších důsledků (*pravidla 15.11.2, 25.2.2.6 OPV*)
- tato první neoprávněná žádost může být zaznamenána u každého družstva pouze jednou v utkání (*pravidla 15.11.3, 25.2.2.6 OPV*)
- jakákoliv další neoprávněná žádost stejného družstva v utkání znamená zdržování (*pravidlo 15.11.3 OPV*)

f) **udělení sankce za nevhodné chování** (pravidla 21.3, 25.2.2.6 OPV)

Zapisovatel postupně zaznamenává do rubriky „**SANKCE**“ tresty v okamžiku, kdy byly prvním rozhodčím uděleny takto:

- za **nevhodné chování** zapíše zapisovatel číslo dresu hráče nebo písmena „**T**“ - trenér, „**AT**“ - asistent trenéra, „**AT2**“ - v případě uvedení dvou asistentů trenéra, „**M**“ - masér, „**L**“ - lékař do rubriky a příslušných okének podle druhu sankce („**T**“ - trest, „**V**“ - vyloučení, „**D**“ - diskvalifikace),
- písmenem „**A**“ nebo „**B**“ označí družstvo hráče nebo člena družstva, který se provinil,
- zaznamená číslicí set, ve kterém k udělení došlo a stav bodů v okamžiku udělení trestu z pohledu potrestaného družstva (např. 5:12, když družstvo prohrává),
- za udělenou červenou kartu za nevhodné chování zapisovatel zaznamená bod a dá ho do **kroužku** (nesmí se přeškrtnout),
- za vyloučení do konce setu (ŽK + ČK - žlutá a červená karta společně) nebo za diskvalifikaci do konce utkání (ŽK + ČK - žlutá a červená karta odděleně) trestné body se neudělují,
- sankcionované nevhodné chování, které se vyskytne před a nebo mezi sety je uplatněno **v následujícím setu**. Zapisovatel zaznamená u sankce set následující (pravidlo 21.5 OPV).

g) **udělení sankce za zdržování** (pravidla 16.2, 25.2.2.6 OPV)

Zapisovatel postupně zaznamenává do rubriky „**SANKCE**“ napomenutí a tresty v okamžiku, kdy byly prvním rozhodčím uděleny takto:

- za **zdržování** zapíše zapisovatel místo čísla dresu hráče nebo člena družstva do rubriky a příslušných okének („**N**“ - napomenutí, „**T**“ - trest) písmeno „**Z**“,
- za udělené napomenutí (žlutá karta) za zdržování není žádná sankce, za udělený trest za zdržování (červená karta) zapisovatel zaznamená bod a dá ho do **kroužku** (bod se neškrtná),
- sankcionované zdržování, které se vyskytne před a mezi sety je uplatněno v následujícím setu. Zapisovatel zaznamená u sankce set následující (pravidlo 16.2.4 OPV).

h) zapisovatel zaznamenává zvlášť zranění hráčů během utkání,

i) zapisovatel obsluhuje ruční ukazatel skóre na stolku zapisovatele (výjimka z pravidla 26.2.2.4 OPV),

j) zapisovatel zajišťuje, aby bodový stav na ukazateli byl správný (výjimka z pravidel 25.2.2.1, 26.2.2.5 OPV),

k) u každého družstva zapisovatel kontroluje pořadí postupu na podání a okamžitě po úderu do míče při podání oznamuje prvním rozhodčím jakoukoliv chybu v pořadí postupu (pravidla 7.7.2, 25.2.2.2 OPV),

l) zapisovatel oznamuje prvním rozhodčím „**druhý** oddechový čas“ i „**páté**“ a „**šesté**“ střídání družstva v setu (výjimka z pravidel 24.2.7, 25.2.2.3 OPV),

m) zapisovatel oznamuje prvním rozhodčím žádost o přerušení hry, která je v rozporu s pravidly (výjimka z pravidla 25.2.2.4 OPV),

n) zapisovatel oznamuje rozhodčím konce setů a dosažení **osmého** bodu v rozhodujícím setu (pravidlo 25.2.2.5 OPV),

o) zapisovatel zaznamenává podle instrukcí prvního rozhodčího (výjimka z pravidla 25.2.2.7 OPV) do kolonky „**POZNÁMKY:**“ všechny další události, tj. výjimečné střídání, čas na zotavení, prodloužená přerušení, vnější zásah apod. (pravidlo 25.2.2.7 OPV),

p) v případě nově určeného libera při jeho zranění se provede záznam v poznámkách zápisu.

r) zapisovatel oznamuje všechny chyby při výměnách libera (výjimka z pravidla 26.2.2.2 OPV)

s) družstvo, které je prohlášeno za „**neúplné**“ v setu nebo v utkání, prohrává set nebo utkání. Družstvu soupeře jsou přiděleny body nebo body a sety, potřebné k vítězství v setu nebo v utkání. Neúplné družstvo si ponechává dosažené body a sety (pravidla 6.4.3, 6.2, 6.3, 7.3.1 OPV).

3.3 Po skončení každého setu zapisovatel:

- a) oznamuje prvnímu rozhodčímu konec setů (*pravidlo 25.2.2.5 OPV*)
- b) запиše skutečný čas v okamžiku skončení setu do rubriky „**Konec:**“ (ve tvaru např. 18:21),
- c) pod posledními získanými body v každém setu zapiše vodorovnou čárku, čímž podtrhne získané body družstvy.
Ostatní body se proškrtnou svislou čarou nebo zamezovkou nebo křížem (tzv. motýlem).
- d) zapiše do volného okénka pod sloupec bodů (1 - 40 pro 1. až 4. set) příslušnému družstvu celkový počet dosažených bodů (např. 20) a dá je do **kroužku**,
- e) zapiše do rubriky „**VÝSLEDEK**“ příslušnému družstvu výsledné údaje příslušného setu:
 - do rubrik „**A**“ „**B**“ počet bodů dosažených v setu příslušnými družstvy (např. 20:25 v případě když družstvo „A“ set prohrálo),
 - do rubrik „**MIN.**“ dobu trvání setu v minutách (např. 24).

3.4 V rozhodujícím setu:

3.4.1 Před začátkem setu zapisovatel:

- a) v rubrice „**DR:**“ pro 5. set:
 - podle výsledku losování do levé části písmenem „**A**“ nebo „**B**“ nebo zkráceným názvem (např. „KOZL“) označí to družstvo, které zahájí rozhodující set z pohledu zapisovatele na „**levé straně hřiště**“,
 - do pravé části písmenem „**A**“ nebo „**B**“ nebo zkráceným názvem (např. RAŠK) označí to družstvo, které zahájí rozhodující set z pohledu zapisovatele na „**pravé straně hřiště**“,
- b) v rubrice „**5. SET**“:
 - označí **kroužkem** písmeno „**DR:**“ u družstva, které v setu bude podávat jako **první**.

3.4.2 V průběhu setu zapisovatel:

- a) vede zápis podle odstavce 3.2 těchto metodických pokynů,
- b) zarámuje počet bodů získaných družstvy při střídání stran hřiště.
- c) při dosažení 8 bodu družstvem oznamuje prvnímu rozhodčímu střídání stran hřiště (*pravidlo 25.2.2.5 OPV*)

3.4.3 Po skončení setu zapisovatel:

vede zápis podle odstavce 3.3 těchto metodických pokynů.

4. Na konci hry, tj. ukončením poslední roze hry utkání:

4.1 Zapisovatel

- a) v rubrice „**VÝSLEDEK**“ (*pravidlo 25.2.3.1 OPV*):
- v kolonce „**SOUČET**“ provede součty výsledků míčů v jednotlivých setech a časů trvání jednotlivých setů,
 - v kolonce „**VÍTĚZ**“ zapíše hůlkovým písmem do příslušné kolonky název vítězného družstva a příslušný poměr setů, tj. počet získaných setů poraženého družstva (*pravidlo 25.2.3.1 OPV*) v utkání hraném na 3 vítězné sety zároveň proškrtně výsledek **2**;, opačně v utkání hraném na 2 vítězné sety proškrtně výsledek **3**;
- b) družstvo, které je prohlášeno za „neúplné“ v setu nebo v utkání, prohrává set nebo utkání. Družstvu soupeře jsou přiděleny body nebo body a sety, potřebné k vítězství v setu nebo v utkání. Neúplné družstvo si ponechává dosažené body a sety (*pravidlo 6.4.3 OPV*).
- c) do rubriky „**POZNÁMKY**“:“ po předchozím souhlasu prvního rozhodčího zapíše nebo dovolí kapitánovi zapsat do zápisu jeho vyjádření k předmětu oficiálního protestu ohledem žádosti o vysvětlení o použití a výkladu pravidel (*pravidla 5.1.2.1, 5.1.3.2, 23.2.4, 25.2.3.2 OPV*). Nepostačí-li místa, provede záznam na zadní straně zápisu nebo na dalším zápisu.
- d) za asistence prvního rozhodčího nebo jeho instrukcí podrobně uvede všechna zranění, k nimž v utkání došlo,
- e) v rubrice „**PODPISY PO UTKÁNÍ**“:“ zajistí podpisy kapitánů obou družstev (*pravidlo 25.2.3.3 OPV, článek 21, odstavec 2 SŘV*),
- f) v rubrice „**ZAPISOVATEL**“:“ se do pravého okénka podepíše a zápis předá prvnímu rozhodčímu,
- g) v rubrice „**I. ROZHODČÍ**“:“ zajistí v pravém okénku podpis prvního rozhodčího (*pravidlo 25.2.3.3 OPV, článek 21, odstavec 2 SŘV*).

4.2 Kapitán

- a) po skončení hry setrvá v blízkosti rozhodčího až do konce utkání (do podpisu zápisu prvním rozhodčím) nebo do okamžiku, kdy rozhodčí opustí hrací plochu, pokud zápis nelze zkontrolovat, doplnit a uzavřít na hrací ploše (prostředí a okamžitá situace to nedovolí)
- *článek 25, odstavec 3, písmeno f) SŘV*,
- b) podepisuje zápis po skončení hry (*článek 21, odstavec 2 SŘV*),
- c) na konci utkání poděkuje rozhodčímu a podepíše zápis, aby potvrdil výsledek (*pravidlo 5.1.3.1 OPV*),
- d) může požádat rozhodčího, aby mohl zapsat do zápisu protest proti výkladu a použití OPV rozhodčím, pokud o to v průběhu utkání požádal (*článek 25, odstavec 3, písmeno e) SŘV*),
- e) jestliže v náležitý čas bylo učiněno oznámení prvním rozhodčím, může potvrdit a zaznamenat oficiální protest proti použití nebo výkladu OPV rozhodčím do zápisu (*pravidlo 5.1.3.2 OPV*).

4.3 První rozhodčí:

- a) na konci utkání provede kontrolu úplnosti a správnosti zápisu ve všech rubrikách (*pravidlo 23.3.3 OPV*),
- b) podrobně uvede všechna zranění, k nimž v utkání došlo,
- c) v případě chybných údajů uvedených v zápisu a opravených prvním rozhodčím po utkání je povinen provést záznam těchto okolností do poznámek zároveň se sdělením, že oprava byla provedena prvním rozhodčím včetně jeho podpisu,
- d) je povinen zapsat do zápisu vše, co je mu pravidly, SŘV a rozpisem soutěže uloženo a co považuje za nutné a prospěšné (*článek 21, odstavec 3 SŘV*),
- e) je povinen do zápisu poznamenat vše, co je mu uloženo sportovně-technickými předpisy, soutěžní komisí a vše, oč je kapitány anebo trenéry požádán (*článek 24, odstavec 2, písmeno f) SŘV*),
- f) dále zapíše vše, oč ho trenéři nebo kapitáni požádají v souvislosti s utkáním a v souladu se sportovně-technickými předpisy.
Jedná-li se o okolnosti, které jsou prokazatelně v rozporu s OPV a kapitán si vyhradil v průběhu utkání vlastnoruční záznam do zápisu o utkání, musí mu to rozhodčí umožnit po skončení hry.
Rozhodčí odmítne zapsat do zápisu věci, které nesouvisejí s utkáním, případně nejsou řešeny ve sportovně-technických předpisech, jako například kritika rozhodčího apod. (*článek 21, odstavec 3 SŘV*).
- g) do rubriky „**POZNÁMKY:**“ zapíše nebo dovolí kapitánovi družstva zapsat oficiální protest, vznesený v průběhu utkání (*pravidla 5.1.2.1, 5.1.3.2, 23.2.4, 25.2.3.2 OPV*),
Nepostačí-li místa, provede záznam na zadní straně zápisu nebo na dalším zápisu.
- h) hůlkovým písmem uvede do rubriky „**POZNÁMKY:**“ přesný popis přestupku při udělení trestů (*příloha č. 2, odstavec 6 DŘV*).
- „vyloučení“ za urážlivé chování (*pravidlo 21.2.2 OPV*)
- „diskvalifikace“ za opakované urážlivé chování stejným členem družstva (*pravidlo 21.2.2 OPV*)
- „diskvalifikace“ za agresí (*pravidlo 21.2.3 OPV*)
Nepostačí-li místa, provede záznam na zadní straně zápisu nebo na dalším zápisu.
Netýká se vyloučení a diskvalifikace v důsledku opakovaného hrubého chování, kde udělený postih rozhodčího je konečný, bez dalších sankcí vůči účastníkovi utkání (*pravidlo 21.2.1 OPV, příloha č. 2, odstavec 6 DŘV*).
- i) pokud je to nutné, uvede do rubriky „**POZNÁMKY:**“ skutečnosti z průběhu utkání.
Lze zapsat i záznam, že zapisovatel byl nekvalifikovaný.
Nepostačí-li místa, provede záznam na zadní straně zápisu nebo na dalším zápisu.
- j) v rubrice „**DELEGÁT:**“ zajistí podpis delegáta, pokud byl určen.
- k) v pravém okénku rubriky „**I. ROZHODČÍ:**“ podepíše zápis (*pravidlo 23.3.3 OPV*).
Až tímto okamžikem je utkání ukončeno (*článek 19, odstavec 10 SŘV, článek 2, odst. 11 SŘV*).
- l) nakonec, po provedení všech záznamů, kontroly zápisu, podpisu prvního rozhodčího odevzdá zápis pořadateli (*článek 21, odstavec 2 SŘV*).

5. Ostatní ustanovení:

- a) Pro vyplňování zápisu vždy platí, že údaje, které jsou zapsány nebo označeny jsou platné.
- b) Ostatní údaje s výjimkou rubrik „**DRUŽSTVO A:**“, „**DRUŽSTVO B:**“, „**Libero**“ se neproškrťávají.
- c) Zápis se pořizuje vždy trojmo a to formou, kterou určí soutěžní komise.
První kopii obdrží hostující družstvo (družstvo „B“), druhou kopii domácí družstvo (družstvo „A“)
- *článek 21, odstavec 1 SŘV.*
- d) Pořadatel je povinen připravit před utkáním náhradní zápis (*pravidlo 26.2.1.2 OPV*).
- e) Originál zápisu zašle pořadatel soutěžní komisi (*článek 21, odstavec 1 SŘV, RS*).
- f) Kopíraky (2 ks) musí být připraveny i pro případ, že rubrika „**POZNÁMKY:**“ pro záznam prvního rozhodčího, příp. kapitánů obou družstev nepostačí a záznam musí být proveden na zadní straně zápisu.
Nepostačí-li místa, provede záznam na zadní straně zápisu nebo na dalším zápisu.
- g) Všechny údaje na zápisu musí být čitelné a prokazatelné.
- h) Rozhodčí utkání zodpovídá, že veškeré údaje uvedené v originálu zápisu jsou i na kopiích (*článek 21, odstavec 5 SŘV*).
- i) Práva a povinnosti rozhodčího jsou stanoveny OPV, sportovně-technickými předpisy, směrnicemi ČVS a rozpisem soutěže (*článek 24, odstavec 1 SŘV*).
- j) Povinnosti zapisovatele jsou uvedeny v OPV (*pravidla 25.2, 26.2.2.2, 26.2.2.4, 26.2.2.5 OPV*).

6. Výklad pojmů:

- 6.1 **Trenér** je osoba starší 18 let, která vede družstvo při utkání, splňuje podmínky, předpisy a směrnice ČVS pro danou soutěž a je uveden v zápisu o utkání (*článek 2, odstavec 10 SŘV*).
- 6.2 **Účastník utkání** je člen, tj. hráč, trenér, člen sboru rozhodčích, delegát ČVS, a funkcionář uvedený v zápise (*článek 2, odstavec 11 SŘV*).
- 6.3 **Začátek utkání.**
Utání se považuje za zahájené provedením losování (*článek 2, odstavec 12 SŘV*).
- 6.4 **Začátek hry.**
Začátkem hry se rozumí zapískání prvního rozhodčího dávajícího pokyn k 1. podání v 1. setu (*článek 2, odstavec 13 SŘV*).
- 6.5 **Konec hry.**
Koncem hry se rozumí ukončení poslední roze hry utkání (*článek 2, odstavec 15 SŘV*).
- 6.6 **Konec utkání.**
Utání se považuje za skončené podpisem prvního rozhodčího v zápise (*článek 2, odstavec 14 SŘV*).
Utání končí podpisem prvního rozhodčího v zápisu (*článek 19, odstavec 10 SŘV*).

7. Poznámky:

- 7.1 Tyto metodické pokyny jsou platné pouze pro vyplňování zápisů okresních přeborů dospělých Frýdek-Místek.
- 7.2 Neplatí pro vyplňování ve světových a oficiálních soutěžích FIVB, ligových soutěžích řízených ČVS nebo krajských přeborů 1. třídy muži, které jsou zpracovány ve formátu A3.

Zpracoval předseda KR OVS ing. Jiří W. Rucki.